

Eesti Vabaerakonna põhikiri

*Kinnitatud Vabaerakonna üldkoosolekul 23.04.2017

*Muudetud Vabaerakonna üldkoosolekul 09.06.2019

1. ÜLDSÄTTED

1.1 Erakonna nimi on Eesti Vabaerakond (edaspidi: Vabaerakond). Vabaerakonna nime lühend on EVA.

1.2 Erakonna juhatuse asukoht on Tallinn, Eesti Vabariik. Vabaerakond tegutseb Eesti Vabariigis ning vajadusel välismaal.

1.3 Eesmärgid

1.3.1 Vabaerakond on mittetulundusühing, mis juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigi õigusaktidest ning käesolevast põhikirjast.

1.3.2 Vabaerakond on kodanike poliitiline ühendus, mille eesmärk on edendada avatud ühiskonnapõhimõtteid ja kaasata otsustusprotsessidesse ühiskonna liikmeid ning kodanikeorganisatsioone.

1.3.3 Vabaerakonna soov on olla avatud dialoogile kodanikeühendustega. Selleks on Vabaerakonna nimekirjad kohalikel, Riigikogu ja Euroopa Parlamendi valimistel avatud kodanikele väljaspool erakonda, võimaldades ühiselt koostatud valimisprogrammiga kandideerida ka kodanike liikumiste esindajatel.

1.3.4 Vabaerakonna eesmärk on demokraatliku parlamentaarse poliitika teostamine, mis põhineb isikuvabadusel, hoolivusel ja traditsioonidel.

1.4 Tegevused

1.4.1 Vabaerakond osaleb Riigikogu, Vabariigi Presidendi, Euroopa Parlamendi ja kohalike omavalitsuste volikogude valimistel, esitades kandidaate ning tutvustades oma seisukohti.

1.4.2 Otsuse, kas kohalike omavalitsuste volikogude valimistel osalevad Vabaerakonna liikmed Vabaerakonna nimekirjaga või valimisliitude koosseisus, langetab esinduskogu, kuulates ära piirkonnaühenduste ettepanekud.

1.4.3 Vabaerakond lähtub oma tegevuses erakonna programmist ning headest tavadest, kommetest ja eesmärkidest, mis toetavad ja tugevdavad Eesti Vabariigi sõltumatust ja iseseisvust.

2. ERAKONNA LIIKMED, NENDE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

2.1 Erakonna liige

2.1.1 Vabaerakonna liikmeks võib olla vähemalt 18- aastane teovõimeline Eesti kodanik või Euroopa Liidu teise liikmesriigi kodanik, kes elab püsivalt Eestis.

2.1.2 Vabaerakonna uue liikme võtab tema kirjaliku avalduse alusel vastu piirkonna juhatus või erandkorras Vabaerakonna juhatus.

2.1.3 Liikmel on õigus:

2.1.3.1 saada informatsiooni Vabaerakonna tegevuste kohta;

2.1.3.2 osaleda Vabaerakonna töös;

2.1.3.3 võtta osa Vabaerakonna üritustest;

2.1.3.4 olla valitud Vabaerakonnajuht-ja kontrollorganistesse eeldustel, et liikmemaks on tasutud ja ei ole täitmata aukohtu otsuseid.

2.1.3.5 lahkuda Vabaerakonnast kirjaliku avalduse alusel.

2.1.4 Liikme kohustus on:

2.1.4.1 järgida Vabaerakonna põhikirja ja täita juhtorganite otsuseid;

2.1.4.2 tasuda liikmemaksu, mille suuruse otsustab üldkoosolek. Vabaerakonna liige võib motiveeritud põhjustel taotleda juhatuselt liikmemaksuvabastust või väiksemat liikmemaksu kui üldkoosolekul otsustatud;

2.1.4.3 Vabaerakonna juht-või kontrollorganitesse valituna osaleda nende töös;

2.1.4.4 aidata kaasa Vabaerakonna ja Eesti arengule ning Vabaerakonna programmiliste eesmärkide saavutamisele.

2.2 Erakonna toetajaliige

2.2.1 Vabaerakonna toetajaliige võib olla vähemalt 16 aastane Eesti kodanik. Toetajaliikmeks võib olla ka vähemalt 16 aastane kodanik, kes elab püsivalt Eestis. Toetajaliige ei tohi kuuluda ühtegi teise Eestis registreeritud erakonda.

2.2.2 Vabaerakonna toetajaliikmel on kõik Vabaerakonna liikme õigused ja kohustused, kui põhikirjas ei ole määratud teisiti.

2.2.3 Toetajaliige võetakse vastu piirkonna juhatuse poolt kirjaliku avalduse alusel. Selle puudumisel Vabaerakonna juhatuse poolt.

2.2.4 Toetajaliige ei pea maksma liikmemaksu.

2.2.5 Toetajaliige ei saa hääletada ega kandideerida Vabaerakonna üldkoosolekul valitavatele kohtadele.

2.3 Erakonna liikme ja toetajaliikme väljaarvamine

2.3.1 Liikme ja toetajaliikme võib motiveeritud otsuse põhjal välja arvata

Vabaerakonna juhatus juhul, kui liige on saanud hakkama vääritud teoga, tegutseb vastuolus Vabaerakonna põhikirjaga või kahjustab tahtlikult erakonna mainet. Juhatuselt saab motiveeritud ettepaneku alusel liikme väljaarvamise arutamist nõuda Vabaerakonn aaukohus või piirkonnaühenduse juhatus vastavalt liikme piirkondlikule kuuluvusele.

2.3.2 Juhatus sellekohase otsuse võib vaidlustada Vabaerakonna aukohtus või üldkoosolekul. Kui aukohtus jääb erinevale seisukohale, arutab juhatus väljaarvamise otsust uuesti. Aukohtu otsus on juhatusel soovituslik.

2.4 Vabaerakond ei jaga oma vara või tulu ega anna materiaalseid abi või rahaliselt hinnatavoid soodustusi oma asutajale, liikmele, juhtimis- või kontrollorgani liikmele, temale annetusi teinud isikule või sellise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmele ega nimetatud isikutega seotud isikutele.

3. ÜLDKOOSOLEK

3.1 Vabaerakonna kõrgeim organ on liikmete üldkoosolek.

3.2 Üldkoosolek kutsutakse kokku vähemalt kord aastas. Üldkoosoleku kutsub kokku juhatus vähemalt ühekuulise etteteatamisega, andes teada üldkoosoleku aja, koha ja päevakorra eelnõu.

3.3 Erakorraline üldkoosolek kutsutakse kokku vähemalt kahenädalase etteteatamisega, kui seda nõuab vähemalt 1/10 Vabaerakonna liikmetest.

3.4 Üldkoosolek:

3.4.1 valib liikmete hulgast kuni 7 juhatuse liiget kaheks aastaks;

3.4.2 valib liikmete hulgast 3-liikmelise aukohtu ja 3-liikmelise revisjonikomisjoni kaheks aastaks;

3.4.3 võtab vastu ja kinnitab Vabaerakonna põhikirja ja programmi ning teeb nendes muudatusi ja täiendusi;

3.4.4 kinnitab liikmemaksu suuruse;

3.4.5 kinnitab majandusaasta aruande;

3.4.6 võtab vastu üldpoliitilisi seisukohti;

3.4.7 korraldab kuulamisi valitud juht- ja kontrollorganitele;

3.4.8 korraldab teisi tegevusi vastavalt heale tavale ja kehtivale seadusandlusele.

3.5 Üldkoosoleku otsused võetakse vastu üldkoosolekul osalenud liikmete lihthääleenamusega.

3.6 Igal hääleõigusliku liikme häälte arv üldkoosolekul tuletatakse valemist: ruutjuur valitava organi liikmete arvust ümardatuna suurema täisarvuni.

3.7 Isikuvalimised toimuvad salajasel hääletusel. Valituks osutuvad enim hääli saanud kandidaadid.

3.8 Volituse alusel Vabaerakonna liikme esindamine üldkoosolekul ei ole lubatud.

4. ESINDUSKOGU

4.1 Esinduskogu juhib Vabaerakonna tegevust üldkoosolekute vahelisel ajal talle põhikirjaga seatud raamides ja pädevuses.

4.2 Esinduskogu moodustub erakonna piirkonna esindajatest, toimkondade ja ühenduste esindajatest, Riigikogu fraktsiooni liikmetest, juhatuse liikmetest, Euroopa Parlamendi liikmetest ja Vabariigi Valitsuse liikmetest;

4.2.1 piirkondade ja toimkondade esindajate arvu esinduskogus määrab esinduskogu kodukord, selle puudumisel juhatuse ettepaneku lüldkoosolek.

4.3 Esinduskogu:

4.3.1 valib enda hulgast kolmeliikmelise juhatuse, mis koosneb esimehest ja kahest aseesimehest ja kinnitab oma kodukorra;

4.3.2 võtab vastupoliitilisi seisukohti, otsuseid ja tegevuskavu, esitab ettepanekuid ja seaduseelnõude algatusi;

4.3.3 kinnitab erakonna Riigikogu ja Euroopa Parlamendi valimiste programmi ja valimisnimekirjad, erakondadevahelised lepped ja valitsusdelegatsiooni koosseisu;

4.3.4 korraldab muid erakonna tegemisi vastavalt heale tavale ja kehtivale seadusandlusele.

4.4 Esinduskogu tuleb kokku vähemalt kolm korda aastas vähemalt kahe nädalase etteteatamisajaga:

4.4.1 esinduskogu kutsub kokku esinduskogu juhatus;

4.4.2 esinduskogu võib korraldada erakorralisi koosolekuid vähemalt kahe päevase etteteatamisega; erakorralise esinduskogu võib kokku kutsuda ka erakonna juhatus.

5. JUHATUS

5.1 Juhatusse kuuluvad üldkoosoleku poolt valitud juhatuse liikmed.

5.2 Juhatus:

5.2.1 valib enda hulgast esimehe;

5.2.2 määrab aseesimeeste arvu ja valib enda hulgast aseesimehe(d);

5.2.3 korraldab Vabaerakonna tegevust;

5.2.4 korraldab Vabaerakonna majanduslikku tegevust, sh kinnitab Vabaerakonna eelarve;

5.2.5 loob vajadusel büroo ja palkab töötajaid;

5.2.6 kutsub kokku üldkoosoleku, koostades selleks vajalikke eelnõusid ja aruandeid;

5.2.7 moodustab vajadusel valdkonnapoliitilisi toimkondi ja töörühmi Vabaerakonna eesmärkide elluviimiseks ja koordineerib nende tegevusi;

5.2.8 koondab ja edastab Vabaerakonna poliitilisi seisukohti;

5.2.9 registreerib piirkondi vastavalt põhikirjale ja piirkonna sooviavaldusele;

5.2.10 täidab muid kohustusi ja korraldusi vastavalt üldkoosoleku ja esinduskogu otsustele ning kehtivale seadusandlusele.

5.3 Juhatus otsused võetakse vastu lihthäälteenamusega, kui juhatuse koosolekul osaleb üle poole juhatuse liikmetest.

5.4 Juhatus koosolekud on avatud kõigile erakonna liikmetele.

5.5 Kui juhatuse liige loobub valitud kohast, saab asendusliikmena juhatuse liikmeks üldkoosolekul järgmise hääletamistulemuse saanud liige. Võrdsete hääletarvu korral määratakse uus juhatuse liige liisu heitmise teel.

6. ESIMEES

6.1 Koordineerib ja juhib juhatuse tegevust, tema puudumisel juhib tegevust aseesimees. Viimase puudumisel vanim juhatuse liige;

6.2 Esindab ühingut läbirääkimistel teiste organisatsioonidega, kui juhatus ei ole otsustanud teisiti.

6.3 Esimehel on õigus esindada Vabaerakonda kõikides juriidilistes toimingutes. Esimees võib volitada õigustoiminguteks aseesimeest ja tegevjuhti. Volituse kinnitab juhatus.

7. PIIRKOND

7.1 Erakonna territoriaalne üksus on piirkond. Piirkond on vastavuses Riigikogu valimiste valimisringkonnaga. Lubatud on jagunemine maakondade ja Tallinna linnaosade kaupa.

7.2. Piirkonna moodustamise ja jagunemise otsuse teevad vastavate piirkondadel liikmed. Piirkond võib piirkonna juhatuse otsusel moodustada vastavalt vajadusele osakondi.

7.3 Piirkonna kõrgeimaks organiks on piirkonna üldkoosolek, mis koguneb vähemalt kord aastas. Üldkoosolekul valitakse piirkonna juhatus kuni kaheks aastaks.

7.4 Piirkonna juhatus juhib piirkonda üldkogude vahelisel ajal. Piirkonna juhatus koordineerib kohalike poliitikate loomist ning selles osalemist, hoiab sidet kohalike valimisliitude ja kodanikeühendustega.

8. TOIMKONNAD, ÜHENDUSED

8.1 Liikmetel ja toetajaliikmetel on õigus algatada ühendusi ning kuni kümme valdkonnapoliitilist toimkonda.

8.1.1 Ühendused ja toimkonnad kinnitab ja lõpetab Eesti Vabaerakonna juhatus.

9. AUKOHUS

9.1 Aukohus juhindub oma tegevuses erakonna põhikirjast ja eetilistest põhimõtetest.

9.2 Aukohus tegeleb ühingus tekkivate eetiliste ja isikutevaheliste vaidlustega ning vaatab läbi Vabaerakonna liikmete esitatud kaebused ja ettepanekud ning teeb omapoolseid ettepanekuid juhatusele.

9.3 Aukohtu ettepanekud juhatusele on soovituslikud, kuid juhatus peab neid arutama ja langetama otsuse.

9.4 Aukohus koostab aukohtu menetluskorra ja esitab selle juhatusele kinnitamiseks. Menetluskord on kättesaadav Vabaerakonna koduleheküljel.

9.5 Aukohtu liige ei saa olla erakonna Vabaerakonna esimees, juhatuse ega revisjonikomisjoni liige.

9.6 Kui aukohtu liige loobub valitud kohast, saab aukohtu liikmeks üldkoosolekul järgmise hääletamistulemuse saanud kandidaat.

10. REVISJONIKOMISJON

10.1 Revisjonikomisjon tegeleb Vabaerakonna finantskorra, põhikirja ja kodukorra järelevalvega.

10.2 Revisjonikomisjon koostab menetluskorra, mille kinnitab juhatus. Revisjonikomisjoni menetluskord on kättesaadav Vabaerakonna koduleheküljel.

10.3 Revisjonikomisjoni liige ei saa olla esimees, juhatuse ja Aukohtu liige.

10.4 Kui revisjonikomisjoni liige loobub valitud kohast, saab revisjonikomisjoni liikmeks üldkoosolekul järgmise hääletamistulemuse saanud kandidaat.

11. BÜROO

10.1 Juhatus nimetab esimehe ettepanekul ametisse tegevjuhi;

11.1.1 tegevjuht võib olla juhatuse liige;

11.1.2 tegevjuht korraldab juhatuse otsuste täitmist;

11.2 Tegevjuht esitab juhatusele kinnitamiseks teised büroo töötajad.

12. ERAKONNA LÕPETAMINE, JAGUNEMINE JA ÜHINEMINE

12.1 Vabaerakonna lõpetamiseks ja jagunemiseks peab vastava ettepaneku poolt hääletama üle 2/3 üldkoosolekul osalenud liikmetest.

12.2 Üldkoosolek, olles otsustanud Vabaerakonna lõpetamise või jagunemise, moodustab komisjoni vara jagamiseks. Vabaerakonna lõpetamisel määrab üldkoosolek vara jagamiseks õigustatud isikud. Vabaerakonna lõpetamine, ühinemine ja jagunemine toimub vastavuses kehtivate seadustega.

12.3 Vabaerakonna ühinemisotsust peab toetama üle poole üldkoosolekul osalenud liikmetest.

12.4 Ühinemislepingu koostavad ühinevate erakondade juhatused ning see jõustub pärast poolte poolt allkirjastamist ja ühinevate erakondade üldkoosolekutel kinnitamist. Ühinemislepinguga võib näha ette tähtjalisi erandeid põhikirja suhtes.